

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin. Hyvälle ohjaukselle on kriteereissä määritelty läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteistä hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Espoossa on laadittu ohjaussuunnitelmaa varten yhteinen pohja, jolla pyritään takamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppilaalle koulusta riippumatta.

Koulu suunnittelee toteutustavan ja aikataulun (esimerkiksi: heti koulun alettua/ kerran jaksossa/ lukuvuoden mittaan/ päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjaa tiedot ohjaussuunnitelmaan. Vastuuhenkilöt on pääsääntöisesti kirjattu valmiiksi.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

Lintuvaaran koulun **ohjaussuunnitelma**

Ohjaussuunnitelma on käsitelty/käsitellään

opettajakunnan kanssa: 26.9.2018

yhteisöllisessä opiskelijahuoltotyöryhmässä: 25.9.2018

Laatutavoitteet Espoossa:

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- Koko koulun osaava sekä ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- Yhtenäiset ohjauksen toimintamallit jokaisessa peruskoulussa
- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa

Mikä on eri toimijoiden rooli onnistuneessa ohjauksessa hyvän ohjauksen kriteerien mukaan?

Rehtori / Apulaisrehtori

Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdennetut resurssit. Rehtori tukee koulun opettajia sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto).
- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät).
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelyhteistyö).

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät

- Koulusihteerin on hallinnon asiantuntija.
- Hänen tehtäviään on mm. hallinnollisten tunnusten jakaminen.
- Vastaa koulukynteihin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Koulusihteerin riittävä koulutus ohjaukseen liittyvien asioiden hoidosta ja hallinnollisten järjestelmien käytöstä. (Esimerkiksi oppilaaksihaku Wilmassa)

Luokanopettajan / aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä ottaa huomioon ryhmädynamiikan omilla tunteillaan.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa ja ohjaa tarvittaessa henkilökohtaisesti.
- Antaa tarvittavaa ohjausta koululaisen taidoissa, oppimaan oppimisen taidoissa sekä sosiaalisissa taidoissa.
- Tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.

- Tutustuttaa oppilaita koulun, perheiden ja lähiympäristön ammatteihin.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät

- Yhteistyössä luokanopettajien ja aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tukee opettajia monipuolisten opiskelumetodien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.

Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmäytymistä.

Psykologin ohjaukselliset tehtävät

- Edistää oppilaiden psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tarvittaessa tekee oppilaan psykologisen arvioinnin toimenpiteineen, joita ovat esimerkiksi neuvottelut koulun henkilöstön ja vanhempien kanssa, psykologiset tutkimukset (ml. psykologiset testit) ja lausuntojen laatiminen
- Tukitoimien ja opetusjärjestelyjen suunnittelu.

Terveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.
- Kertoo oppilaalle mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa.

Ohjauksen vuosisuunnitelma teemoittain

Koulu voi lisätä mahdolliset tarkennukset reunasarakkeeseen ja koulukohtaiset erityishuomiot niille erikseen varattuun tilaan kunkin pääteeman alle.

RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Laadukas ohjaus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaukseen on varattu resurssia siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen 	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö jne.)	rehtori	
	Oppilaita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut, koulunkäyntisopimukset)	luokanopettaja/ aineenopettaja	opettaja-oppilas -keskustelut lokakuun loppuun mennessä
Työvälineet ja niiden hallinta <ul style="list-style-type: none"> Wilma Oppimisympäristöt Primus/Kurre 	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa.	koko koulu	Wilma on tärkein yhteydenpitoväline opettajien ja huoltajien välillä.
	Fronter ja mahdollinen muu sähköinen oppimisympäristö on käytössä monen aineen opetuksessa.	Fronter-vastuuhenkilöt, opettajat	Fronterin sähköinen opettajanhuone toimii koulun sisäisen tiedotuksen välineenä

	Primus/Kurre- ohjelmat ovat koulun tietohallintajärjestelmä, jonne syötetään mm. opiskelijoiden henkilötiedot ja suoritukset.	rehtori koulusihteeri	<i>Kirjoita tähän</i>
	Wilma-tunnukset jaetaan kansliasta ja huoltajien tunnuksien luonti on huoltajien vastuulla.	Koulusihteeri	koulusihteeri avustaa huoltajia tarvittaessa henkilökohtaisesti Wilmaan liittyvissä asioissa.
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjattavan osallisuus, aktiivisuus ja vastuullisuus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa. Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta oppilas- ja kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen. 	Oppilaita ja huoltajia tuetaan ainevalintojen tekemisessä.	luokanopettaja/aineopettaja	A2 -kielen valinta, musiikkipainotukseen haku, 4. - 6. luokkien valinnaisaineen valinta
	Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseen liittyvissä asioissa sekä ottamaan osaa opintokokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa ja niiden yhdistelmissä.	luokanopettaja, aineopettaja, oppilaanohjaaja	opettaja-oppilaskeskustelut uutena henkilökohtaisen ohjauksen muotona. Käytännön asioiden vastuutehtäviä tarjolla oppilaille, esim. Kirjastonhoitajat, välkkärit, käytävävalvojat, av-apurit jne.
	Oppilaille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. oppilaskunta, kerhotoiminta, Verso ym.)	kaikki opettajat sekä erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opettajat, kerhotoiminnasta vastaavat opettajat ym.	

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

OHJAUS ON YHTEISTÄ TYÖTÄ			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Koko koulu ohjaa <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on koulun henkilös- tön tavoitteellisesti johdet- tua yhteistä työtä perusope- tuksen opetussuunnitelman mukaisesti. 	Luokanopettaja, erityisopettaja ja aineenopettajat seu- raavat oppimisessa edistymistä, oppilaan hyvinvointia ja tukevat oppilaita koulun arjessa.	luokanopettajat, eri- tyisopettajat, ai- neenopettajat	Tiivistä monialaista yhteistyötä oppilai- den mahdollisten muiden tukipalvelui- den kanssa. Huomioidaan erityisluok- kien oppilaiden osallisuus arjen toimin- noissa ja tapahtumissa.
	Opettajien tarjoama henkilökohtainen ohjaus oppilaille ja vanhempain illat auttavat opintojen aikaisten valinto- jen suunnittelussa ja tekemisessä.	opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaiden elämänhallinnan tukeminen.	Oppilashuollon asi- antuntijat, luokan- opettaja	Lape -hankkeen pilottikoulu, Tutor toi- minta arvokasvatus -teemalla, hyvin- vointi ja kasvu -opettajatiimi
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<ul style="list-style-type: none"> Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. 	Opetuksessa, yleisessä puheessa ja kaikessa kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon edistämiseen.	luokanopettajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja	<i>Kirjoita tähän</i>
<ul style="list-style-type: none"> Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä. 	Ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	luokanopettajat aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Esitellään tasapuolisesti erilaisia koulutusvaihtoehtoja.	luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
<ul style="list-style-type: none"> Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan. 	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa oppimisessa, koulutuksessa ja myöhemmin työelämässä.	koko koulu	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<p>Ohjaus nivelvaiheissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa • Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua yläkouluun 	<p>Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä. Koulutulokkaiden huoltajille järjestetään koulutulokasinfotilaisuus.</p> <p>1. -luokkalaisten huoltajien kanssa käydään koulunaloituskeskustelut.</p> <p>Pidetään dialogisia vanhempainiltoja.</p>	<p>luokanopettajat rehtori erityisopettajat</p>	<p>koulutulokasaamu</p>
	<p>1.-luokkalaisia ohjataan koululaisen taidoissa sekä ryhmän jäsenyydessä.</p> <p>Kummioppilastoiminta tukee koulun aloitusta.</p>	<p>luokanopettajat erityisopettajat aineenopettajat</p>	<p>aktiivista kummioppilastoimintaa</p>
	<p>Suunnitellaan kesken lukuvuotta tulevien tai koulua tai luokkaa vaihtavien ohjaaminen ja ryhmäyttäminen.</p>	<p>luokanvalvojat, rehtori, aineenopettajat, oppilaanohjaaja, kummioppilaat</p>	<p>Valmistavien luokkien integrointi yleisopetuksen luokkiin</p>
	<p>Pidetään vanhempainiltoja (Kvartti-malli) liittyen 6. ja 7. luokkien nivelvaiheeseen.</p> <p>Annetaan ohjausta 6.-luokkalaisille ja heidän huoltajilleen yläkoulun hakumenettelyyn liittyen.</p> <p>6. luokkalaisten huoltajien käydään arviointikeskustelu, jossa samalla annetaan nivelvaiheen ohjaavaa palautetta. Keskustelurunko toimii tiedonsiirtolomakkeena yläkouluun.</p> <p>6. luokan oppilaille järjestetään yläkouluun tutustuminen.</p>	<p>luokanopettajat, aineenopettajat, erityisopettajat, oppilaskohtaisen oppimisen tuen suunnittelusta vastaavat henkilöt</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>
<p>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>	<p>Koulurakennuksessa toimii varhaiskasvatuksen järjestämää esiopetusta, jonka kanssa yhteistyötä kehitetään 2. -ja 3. Luokkien välissä nivel, sillä osa oppilaista siirtyy musiikkiluokalle, jolloin luokat sekottuvat kaikkien oppilaiden osalta</p>

OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Keskä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Jatko-opintomahdollisuudet ja niihin tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> • Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin • Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa 	Oppilaita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista. Tiedonhallintataitoja opetellaan suunnitelmallisesti (TIHA).	luokanopettajat erityisopettajat aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaille ja huoltajille järjestetään tilaisuuksia tutustua kouluihin ja oppilaitoksiin lähialueella.	luokanopettaja aineenopettajat	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti erilaisia ammatteja ja tehdään mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä.	luokanopettajat	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Keskä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?

Työelämäyhteistyö, työelämä-tietous ja työelämään tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä ja työllistymistä Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän ymmärrystä 	Oppilailla on ikäkaudelle sopivia koulun sisäisiä vastuutehtäviä. Oppilas pääsee osallistumaan ja seuraamaan koulun eri ammatteja.	luokanopettajat	Oppilaiden vastuutehtäviä pidetään yllä ja kehitetään.
	Oppilaat pääsevät osallistumaan johonkin koulun ulkopuoliseen työelämään tutustumishankkeeseen (esim. Yrityskylä).	luokanopettajat	6. luokkalaisten yrityskylä
	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET -päiviä.	opettajat	
Muita koulukohtaisia erityis-huomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

VUOROVAIKUTTEINEN YHTEISTYÖ OHJAUKSEN TUKENA JA OHJAUSPALVELUISTA TIEDOTTAMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Vuorovaikutteinen yhteistyö ja osallistaminen ohjauksen tukena <ul style="list-style-type: none"> Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja sujuvaa 	Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma-järjestelmä ja oppilaille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaamiset ja keskustelut.	koko koulu	<i>Kirjoita tähän</i>
	Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa.	rehtori, yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Kannustetaan oppilaita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.	luokanopettajat, oppilaskunnan ohjaajat, rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>

<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaiden osallistaminen ja moniammatillinen ja monialainen yhteistyö • Yhteistyö lähialueen esiopetuksen ja koulujen kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä eri kouluasteille <p>Ohjauksesta tiedottaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa. • Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua. 	<p>Kummioppilaat tukevat uusia oppilaita 1. luokan tai esiopetuksen oppilaita.</p>	luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	<p>Yhteistyö muihin oppilaitoksiin ja esiopetukseen on tärkeää mm. joustavien oppilassiirtojen kannalta.</p>	rehtori, erityisopettajat, luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	<p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vanhempainillat - nettisivut - ohjauskeskustelut - Wilma –viestit ja tiedotteet 	rehtori luokanopettaja	Suomea toisena kielenä puhuvien oppilaiden osuus on kasvanut huomattavasti. Kodin ja koulun yhteistyömuotojen kehittäminen näiden perheiden kanssa on yhdenvertaisuuden näkökulmasta olennaista.
Muita koulukohtaisia erityishuomioita	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>